

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΟ του Στέφανου Π. Ταμβάκη, ως Συντονιστής περιφέρειας Ασίας-Αφρικής και Αναπληρωτής Πρόεδρος του ΣΑΕ

ΠΑΙΔΕΙΑ

Ο Απόδημος Ελληνισμός αποτελεί πλέον μία οντότητα διαμορφωμένη υπό διαφορετικές συνθήκες εκτός Ελλάδος, με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και ανάγκες από περιοχή σε περιοχή και διαφορετική ιστορική πορεία. Κοινή συνιστώσα αποτελεί η πίστη των Ελλήνων της διασποράς σε μία κοινή ελληνική καταγωγή, η οποία σφυρηλατείται από τις ελληνικές αξίες και την ελληνική γλώσσα. Σε αυτό το πλαίσιο το Συμβούλιο Απόδημου Ελληνισμού, το θεσμοθετημένο συμβουλευτικό όργανο για θέματα Απόδημου Ελληνισμού προς την Ελληνική Πολιτεία αναπτύσσει δράσεις και προγράμματα με σκοπό την συνέχιση της παρουσίας των πολιτών ελληνικής καταγωγής στις νέες τους πατρίδες, της συνέχισης και ενίσχυσης της ελληνικής συνείδησης και ταυτότητας, της προσπάθειας, αυτοί οι πολίτες ελληνικής καταγωγής να είναι πετυχημένοι κοινωνικά και επαγγελματικά στις χώρες φιλοξενίας, άξιοι, ανεπίσημοι πρεσβευτές του ελληνισμού.

Στόχος μας παρέμεινε η διατήρηση των παρούσων συνθηκών της διδασκαλίας ελληνικής γλώσσας επιδοτούμενης από και μέσω του ΣΑΕ, αλλά πολύ περισσότερο να τεθούν οι βάσεις για την δημιουργία ενός συντονισμένου κεντρικά, παγκόσμιου προγράμματος. Σε συντονισμό με το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής και τους Αντιπρόεδρους-Συντονιστές του ΣΑΕ, κ.κ. Άγγελο Ασλανίδη, Κώστα Βερτζάγια, Βασίλη Μαγδαληνό και Χρήστο Τομαρά, επετεύχθη η ανάπτυξη του προγράμματος επιχορήγησης ομογενών δασκάλων και η εφαρμογή του σε μεγάλο αριθμό χωρών.

Δημιουργώντας και συνεχίζοντας με επιτυχία και εξαιρετική απήχηση τη συνεργασία μας στο πεδίο της εκμάθησης ελληνικών σε ομογενείς, διατηρήσαμε την υπάρχουσα δράση στην Ευρώπη, σε χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης και την επεκτείναμε όπως ήταν ο αρχικός μας στόχος, στην Αφρική και στην Αμερική. Στο νέο πρόγραμμα αποβλέπουμε και σε μία συνεργασία με τη Ωκεανία, όπου στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων των Ελληνικών Κοινοτήτων λειτουργούν πολυάριθμα σχολεία για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας και του ελληνικού πολιτισμού.

Προοπτική του εκπαιδευτικού προγράμματος είναι να κινηθούμε προς δύο κατευθύνσεις:

Πρώτον στη συνέχιση και ανάπτυξη των ήδη επιχορηγούμενων από το ΣΑΕ εκπαιδευτικών, καθώς και στην εξάπλωση αυτού του μοντέλου σε όσο το δυνατόν περισσότερες γεωγραφικές ζώνες.

Η δεύτερη κατεύθυνση έχει ως στόχο την συνεργασία με ελληνικά πανεπιστήμια για την επιμόρφωση ομογενών εκπαιδευτικών στη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας και στη συνέχεια επιχορήγηση της διδασκαλίας τους.

Ο αριθμός των περίπου 120.000 ομογενών μαθητών που διδάσκονται την ελληνική γλώσσα, η θερμή ανταπόκριση, σε συνδυασμό με τα άμεσα θετικά αποτελέσματα που επέφερε αυτό το πρόγραμμα στη διάδοση της γλώσσας και του πολιτισμού μας, μας δεσμεύουν για την καθιέρωσή του σε παγκόσμιο επίπεδο και την ενίσχυση του με κάθε δυνατό σύγχρονο μέσο διδασκαλίας.

Έργο:

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα του ΣΑΕ που ξεκίνησε το 2002 με την ευγενική χορηγία ύψους 160.000 ευρώ συνολικά, από το Κοινωνικό Ίδρυμα «Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης»:

- ✓ Κατά το 2002 ο αριθμός των εκπαιδευτικών στη Λετονία, Ουκρανία και Ρωσία ανήλθε στους 116 ομογενείς καθηγητές, ενώ οι διδασκόμενοι ανέρχονται σε 13.500 με αύξηση κατά 2.900 άτομα.
- ✓ Χρηματοδοτήθηκε η διδασκαλία ελληνικής γλώσσας 20 ομογενών εκπαιδευτικών στην Κιργιζία και στο Καζακστάν σε σύνολο 1000 μαθητών.
- ✓ Ενισχύθηκε το πρόγραμμα διδασκαλίας ελληνικής γλώσσας στη Γεωργία, την Ουκρανία, τη Μολδαβία και τη Ρωσία. Συμβολή στη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας σε επτά τάξεις, που στεγάστηκαν σε ανακαινισμένες αίθουσες με σύγχρονο εξοπλισμό και εποπτικό υλικό, στην Ουκρανία και συγκεκριμένα στις πόλεις Μανγκούς, Ουρζούφ, Γιάλτα, Μάλο Γενισό, Ανατόλι, Σαρτανά και Μπουγάς.
- ✓ Στο σχολείο της Σταυρούπολης στη Ρωσία, με δυναμικό 2.500 Ρώσων μαθητών, ενισχύθηκε η εκμάθηση ελληνικών σε 270 μαθητές, επιτυγχάνοντας την ένταξη του μαθήματος ελληνικών στο ρωσικό πρόγραμμα και το συνυπολογισμό του αντίστοιχου βαθμού στο απολυτήριο.
- ✓ Συγχρηματοδοτήθηκε το πρόγραμμα εξαμηνιαίας επιμόρφωσης 24 ομογενών καθηγητών και δασκάλων στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο της Κύπρου (το οποίο υπάγεται στο υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου). Μετά την επιστροφή στις χώρες τους, οι εκπαιδευτικοί διδάσκουν ελληνικά σε περίπου 2.000 μαθητές.
- ✓ Ενισχύθηκε το «Κέντρο Εκμάθησης Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού» που λειτουργεί στο Πορτ Σάιντ της Αιγύπτου με δύο εκπαιδευτικούς. Τα μαθήματα παρακολουθούν 350-400 Έλληνες και Άραβες μαθητές. Καλύφθηκαν επίσης οι ανάγκες σε εποπτικό υλικό.
- ✓ Επιχορηγήθηκε το ελληνικό σχολείο που λειτουργεί στην Ελληνορθόδοξη εκκλησία των Ταξιαρχών με 260 μαθητές στο Μαπούτο της Μοζαμβίκης. Ανακαινίστηκε η αίθουσα διδασκαλίας και εξοπλίστηκε με τα κατάλληλα μέσα.
- ✓ Ενισχύθηκε ο Βουλγαρο-Ελληνικός Σύλλογος «ΑΓΧΙΑΛΟΣ» στην Πομόριε της Βουλγαρίας, όπου από το 1999 λειτουργούν μαθήματα με 80 μαθητές και μαθήτριες από 6 εκπαιδευτικούς, για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας.
- ✓ Επιχορηγήθηκε η διδασκαλία ελληνικών στο Χαράρε και στο Μπουλαουάγιο της Ζιμπάμπουε, με υπεύθυνο φορέα την Ιερά Μητρόπολη Ζιμπάμπουε σε σύνολο 450 και 35 μαθητών αντίστοιχα, εκ των οποίων οι 85 είναι ελληνικής καταγωγής.

- ✓ Σε συνεργασία με το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής επιχορηγήθηκε η διδασκαλία ελληνικών από δύο εκπαιδευτικούς στη Μαυριτανία και την Αλγερία σε σύνολο 120 μαθητών. Ανακαινίστηκαν οι αιθουσες διδασκαλίας και εξοπλίστηκαν με ηλεκτρονικούς υπολογιστές.
- ✓ Ενισχύθηκε η διδασκαλία ελληνικής γλώσσας που πραγματοποιεί η πολιτιστική ομάδα της Ελληνικής Κοινότητας Αλμπερτον της Ν. Αφρικής που αποτελείται από 7 εκπαιδευτικούς, σε σύνολο 3.000 μαθητών.
- ✓ Επιχορηγήθηκε το σχολείο της Ελληνικής Κοινότητας του Μπουένος Άϊρες, της Αργεντινής για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας σε 235 μαθητές. Αποκαταστάθηκαν οι ελλείψεις σε οπτικοακουστικά μέσα και διδακτικό υλικό για τη διδασκαλία σε ενήλικες, ενώ έγιναν οι απαραίτητες εργασίες αποκατάστασης των αιθουσών διδασκαλίας.
- ✓ Επιχορηγήθηκε το πρώτο σχολείο ελληνομάθειας που λειτουργήσει ποτέ στην Τανζανία, όπου διδάσκονται 250-270 Έλληνες και Αφρικανοί μαθητές, με υπεύθυνο φορέα την Ιερά Μητρόπολη Ειρηνουπόλεως.

Ως Συντονιστής περιφέρειας Ασίας-Αφρικής:

- ✓ Σε συνεργασία με τη ΓΓΑΕ και το Κοινοφελές Ίδρυμα «Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης» υλοποιήθηκε το πάγιο αίτημα πολλών παροικιών της Αφρικής και της Ασίας για την αποστολή βιβλίων και οπτικοακουστικού υλικού.
- ✓ Αποστολή εκπαιδευτικών στο Καζακστάν και στο Ουζμπεκιστάν για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας.
- ✓ Υλοποίηση αιτημάτων των παροικιών που αφορούν σε αποσπάσεις εκπαιδευτικών, εσωτερικά προβλήματα και οικονομικές ανάγκες σχολείων της περιφέρειας Ασίας-Αφρικής.
- ✓ Επανεξέταση των δυσμενών για την Ομογένεια ρυθμίσεων που προωθούσε το 2000 το υπουργείο Παιδείας σχετικά με την εισαγωγή των παιδιών των Ομογενών σε ΑΕΙ και ΤΕΙ.
- ✓ Κατόπιν σχετικών εισηγήσεων, το ΥΠΕΠΘ δημιούργησε Γραφεία Συντονισμού Εκπαίδευσης στο Κάιρο και στο Γιοχάνεσμπουργκ.
- ✓ Αποσπάσθηκαν εκπαιδευτικοί στη Ν. Αφρική.
- ✓ Επιχορηγήθηκε το RAU για τη διατήρηση της έδρας των νεοελληνικών Σπουδών.

ΟΜΙΛΕΙΤΕ ΕΛΛΗΝΙΚΑ- ΖΗΣΤΕ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Στο προσεχές διάστημα πρόκειται να υλοποιηθεί ένα καινοτόμο πρόγραμμα e-learning, το «ΟΜΙΛΕΙΤΕ ΕΛΛΗΝΙΚΑ-ΖΗΣΤΕ ΕΛΛΗΝΙΚΑ». Σκοπός του είναι η διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας σε Έλληνες της διασποράς και αλλοδαπούς, ώστε να μπορούν να επικοινωνούν σε ελληνικό γλωσσικό και πολιτισμικό περιβάλλον.

Θα εφαρμοστεί σε 5 διαφορετικές ηπείρους σε πρώτη φάση και παράλληλα με την διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας θα παρέχει στους μαθητές και την διδασκαλία των βασικών δεξιοτήτων στον χειρισμό των νέων τεχνολογιών και ηλεκτρονικών υπολογιστών. Οι συμμετέχοντες θα έχουν την δυνατότητα να αποκτήσουν γνώσεις που θα τους οδηγήσουν στην απόκτηση πιστοποιητικού Ελληνικής γλωσσομάθειας και πιστοποιητικού χρήσης ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Το πρόγραμμα τελεί υπό την αιγίδα της UNESCO και θα υλοποιηθεί σε συνεργασία με το Ανοικτό Πανεπιστήμιο και το Πανεπιστήμιο Πατρών σε ειδικά διαμορφωμένες αίθουσες, οι οποίες θα είναι multimedia labs στις εξής χώρες:

Ν. Αφρική: Γιοχάνεσμπουργκ
Αυστραλία: Μελβούρνη
Ηνωμένες Πολιτείες: Νέα Υόρκη
Λατινική Αμερική: Μπουένος Άιρες
Ευρώπη: Γερμανία, Ιταλία
Παρευξείνιες Χώρες: Κίεβο

Ο προϋπολογισμός του προγράμματος έχει σχεδόν καλυφθεί με την εξασφάλιση 300.000 € μέχρι στιγμής, εκ των οποίων οι 100.000 € προέρχονται από το Κοινωνικό Ίδρυμα «Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης».

Η καινοτομία του έγκειται στο ότι δεν θα γίνεται συμβατικό μάθημα, αλλά ο κάθε μαθητής θα προσέρχεται ότι ώρα και μέρα μπορεί, θα συνεχίζει το μάθημα του από εκεί που σταμάτησε την τελευταία φορά και το μάθημα θα γίνεται interactive μέσω του υπολογιστή. Με τον τρόπο αυτό, μια αίθουσα που έχει μετατραπεί σε multimedia lab μπορεί να φιλοξενήσει αριθμητικά μαθητές ενός ολόκληρου σχολείου, ενώ ταυτόχρονα μπορούν να είναι στην ίδια αίθουσα μαθητές από διαφορετικά επίπεδα.

Στην παρούσα φάση έχει ολοκληρωθεί το λογισμικό και η διδακτέα ύλη για την εκμάθηση της χρήσης ηλεκτρονικών υπολογιστών και έχει προχωρήσει σε μεγάλο βαθμό η ολοκλήρωση της πλατφόρμας του e-learning. Το φθινόπωρο θα υπάρχουν διαθέσιμα τα demo της διδασκαλίας της Ελληνικής Γλώσσας και της εκμάθησης ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Έρευνα για την ελληνομάθεια και την παιδεία των ομογενών.

Εξασφαλίστηκε η χορηγία του Κοινωνικού Ίδρυματος Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης» ύψους 25.000 ευρώ για τη διεξαγωγή της έρευνας που θα υλοποιήσει το ΣΑΕ Ευρώπης με αντικείμενο την ελληνομάθεια και την παιδεία των ομογενών.

Έτσι, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα που ολοκληρώθηκε για το 2006 και αναμένεται να συνεχιστεί το 2007, το ΟΜΙΛΕΙΤΕ ΕΛΛΗΝΙΚΑ-ΖΗΣΤΕ ΕΛΛΗΝΙΚΑ και η έρευνα για την παιδεία, θα αποτελέσουν μία ολοκληρωμένη δράση σε πρακτικό και θεωρητικό επίπεδο. *«Συμμετέχουμε ενεργά στην ενίσχυση της διδασκαλίας ελληνικών, ενώ ταυτόχρονα καταγράφοντας ελλείψεις και προβληματισμούς στο συγκεκριμένο χώρο, έχουμε τη δυνατότητα ως συμβουλευτικό όργανο προς της ελληνική Πολιτεία, να καταθέσουμε μία πλήρη αναφορά στον τομέα της εκπαίδευσης των ομογενών».*